

KO SE BOJI IPO JOŠ?

Prof. dr Dejan Erić

Institut ekonomskih nauka

Konferencija Beogradske berze – 2012.

21. novembar 2012.

RAŠONOM POGLEDA NA IPO

1. Naučni pogled
2. Pogled iz ugla emitenta
3. Pogled investitora
4. Pogled regulatora
5. Javnost,

NAUČNI POGLED

- IPO može doneti **niz prednosti**:
 - - Velike mogućnosti za prikupljanje dodatnog kapitala - raste finansijska snaga kompanije – raste kapacitet duga, bonitet, lakša emisija novih HoV
 - - Medijska pažnja – rast reputacije i ugleda
 - - Privlačenje i zadržavanje kvalitetnijih menadžera i zaposlenih
 - - Veća transparentnost u radu – podizanje standarda korporativnog upravljanja, efikasniji rad menadžmenta, rast socijalne i društvene odgovornosti, poslovne etike

Niz prednosti a nema IPO?

- Dominiraju forme Doo – ograničene mogućnosti za prikupljanje kapitala, nedostatak investicija, rast i razvoj kompanija...
- Javnost, transparentnost, korporativno upravljanje → ???
- Bez IPO – nema ekonomskog napretka
- Bez dovoljno likvidnih hartija - nema razvijenog domaćeg tržišta kapitala
- Šta kad Doo kontroliše AD?

MOGUĆI POGLED EMITENTA

- Imaju li dovoljno koristi?
- Visoki troškovi održavanja AD
- Da li su dovoljno zaštićeni?
- Da li im odgovara visok nivo transparentosti – svako može da mi “zaviri” u biznis
- “Mangupi” mogu da mi obaraju cenu sa 1 akcijom – 10% za 5 dana – sa 100 cena pada na 60
- Veća izloženost riziku

POGLED INVESTITORA

POGLED REGULATORA

- Voditi računa o 2 važna momenta
- 1) Pravilo “nacionalnog tržišta” – nema preskakanja – prvo nacionalno pa međunarodno
- 2) Pravilo koncentracije (“*concentration rule*” – nacionalni regulator može da usmerava izvršavanje svih naloga investitora na regulisano tržište - MiFID – nosi opasnost od fragmentacije tržišta
- Komisije – može da podstiče IPO, brže reaguje na probleme, ...

Ko se boji IPO?

- **Privreda i privrednici**
- Nemaju dovoljno dobre poslovne inicijative?
- Strah od gubitka kontrole?
- Javnost – transparentnost – tako do sada nisam radio?
- **Država** – nema hrabrost da izvrši proces privatizacije pojedinih preduzeća preko IPO?
- **Banke** – razvoj tržišta HoV utiče na poslovnu aktivnosti
- **Strah – nepoverenje – neznanje – nisu dobri za IPO**